

EUROPEJSKA RADA RESUSCYTACJI

SPECJALISTYCZNE ZABIEGI RESUSCYTACYJNE

podręcznik do kursu
„Specjalistyczne zabiegi resuscytacyjne
u osób dorosłych”

we współpracy z

■ ■ ■ **SPECJALISTYCZNE
ZABIEGI RESUSCYTACYJNE**

podręcznik do kursu
„Specjalistyczne zabiegi resuscytacyjne
u osób dorosłych”

Europejska Rada Resuscytacji

we współpracy z

Polską Radą Resuscytacji

Kraków 2007

Niniejsza publikacja jest przetłumaczoną wersją
„European Resuscitation Council
Advanced Life Support Course Manual” (wyd. 5)

Kolegium redakcyjne

Jerry Nolan (Chairman)

David Gabbott
Andy Lockey
Sarah Mitchell
Gavin Perkins
David Pitcher
Jasmeet Soar

Współpracownicy

Gamal Abbas
Annette Alfonzo
Hans-Richard Arntz
Alessandro Barelli
Peter Baskett
Leo Bossaert
Charles Deakin
Patrick Druw
David Gabbott
Sarah Gill

Max Groenhard
Carl Gwinnett
Anthony Handley
Bob Harris
Freddy Lippert
Sara Harris
Andy Lockey
David Lockey
Carsten Lott
Sarah Mitchell

Koen Monsieurs
Jerry Nolan
Gavin Perkins
David Pitcher
Maureen Ryan
Claudio Sandroni
Mike Scott
Gary Smith
Jasmeet Soar
Karl Thies

Ilustracje

Ilustracje wykonane przez Jean-Marie Brisarta (jeanmarie.brisart@tele2allin.be)
na podstawie fotografii Mike'a Scotta

Projekt okładki Anita Muys, Nieuwe Mediadienst, Universiteit Antwerpen, Belgium
British Thoracic Society (strona 155)

Podręcznik ten został opracowany na podstawie „ALS manual (wyd. 5)” wydanego przez Radę Resuscytacji
(Wielka Brytania)

Podziękowania

Dziękujemy Oliverowi Meyerowi za cyfrową obróbkę zapisów EKG
oraz Jeroenowi Janssensowi (ERC) za współpracę administracyjną

Kolegium redakcyjne wydania polskiego

Janusz Andres (redaktor naukowy)
Paweł Krawczyk
Elżbieta Byrska-Maciejasz
Grzegorz Cebula
Edyta Drab
Grzegorz Zając

Tłumaczenie

Paweł Krawczyk
Elżbieta Byrska-Maciejasz
Grzegorz Cebula
Edyta Drab
Grzegorz Zając

Wydano przez Europejską Radę Resuscytacji (Secretariat VZW, Universiteitsplein 1, BE 2610 Antwerp, Belgium) we współpracy z Polską Radą Resuscytacji (31-202 Kraków, ul. Prądnicka 80)

Ilustracje © Europejska Rada Resuscytacji 2006
Tekst © Europejska Rada Resuscytacji i Polska Rada Resuscytacji 2007

Wiedza i praktyka w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej to stale zmieniająca się dziedzina medycyny. W miarę rozwoju wiedzy oraz postępu w nauce i doświadczeniu klinicznym zmienia się w sposób ciągły również praktyka medyczna oraz sposób stosowania leków. Czytelnik tego podręcznika jest zobowiązany do zapoznania się z aktualnymi wiadomościami na temat przedstawionych sposobów postępowania i farmakoterapii ze szczególnym uwzględnieniem informacji producentów na temat dawek, czasu i drogi podawania oraz efektów ubocznych stosowanych leków. Na każdej z osób praktykujących medycynę resuscytacji spoczywa osobista odpowiedzialność za stosowane metody lecznicze, których użycie powinno być oparte na gruntownej wiedzy i umiejętnościach praktycznych z zachowaniem niezbędnych warunków bezpieczeństwa własnego i pacjenta. Wydawcy oraz redaktorzy niniejszego opracowania nie ponoszą odpowiedzialności za szkody, mogące w jakikolwiek sposób być związane z materiałem zawartym w tej książce.

ISBN 978-83-88666-31-9

Łamanie, druk i oprawa:
Wydawnictwo Naukowe DWN
31-334 Kraków, ul. Łokietka 177

Spis treści

Rozdział 1	Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne ALS	1
Rozdział 2	Rozpoznawanie pacjentów w stanie zagrożenia życia. Zapobieganie wystąpieniu zatrzymania krążenia	5
Rozdział 3	Ostre zespoły wieńcowe (OZW)	15
Rozdział 4	Resuscytacja wewnątrzszpitalna	29
Rozdział 5	Algorytm zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych ALS	37
Rozdział 6	Zapewnienie drożności dróg oddechowych i wentylacja płuc	47
Rozdział 7	Monitorowanie czynności serca, elektrokardiografia, rozpoznawanie rytmu	67
Rozdział 8	Defibrylacja	87
Rozdział 9	Drogi podawania leków	99
Rozdział 10	Leki	105
Rozdział 11	Elektrostymulacja	121
Rozdział 12	Zaburzenia rytmu towarzyszące zatrzymaniu krążenia	129
Rozdział 13	Zatrzymanie krążenia — postępowanie w sytuacjach szczególnych	139
Rozdział 14	Opieka poresuscytacyjna	169
Rozdział 15	Etyczne aspekty resuscytacji	179
Rozdział 16	Wspieranie krewnych osoby resuscytowanej	183
Rozdział 17	Rejestracja i analiza danych dotyczących zatrzymania krążenia	187
Dodatek 1	Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych wykonywane przez ratowników przedmedycznych	193
Dodatek 2	Przydatne strony internetowe	201

